

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla Bujtor-Rózsakerti Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Rózsakerti Zsolt ügyvéd által képviselt **felperes neve felperesnek** dr. Török Ferenc ügyvéd által képviselt **I.rendű alperes neve I.r. és II.rendű alperes neve II.r. alperesek** ellen élettársi vagyonközösség megszüntetése iránt indított perében a Zala Megyei Bíróság P.20.744/2005/35. számú ítélete ellen az I.r. alperes által 36. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

KÖZBENSŐ ÍTÉLETET:

Az ítéltábla a megyei bíróság közbenső ítéletét helybenhagyja.

A közbenső ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

INDOKOLÁS:

A megyei bíróság fellebbezéssel támadott közbenső ítéletében megállapította, hogy a felperes és az I.r. alperes 1986-tól 2002. december 3. napjáig élettársak voltak.

Ítéletének indokolása szerint a felperes és az I.r. alperes 1986-tól 2002. december 3. napjáig előbb a felperes és a II.r. alperes "**Helység**" 1 lakásában, majd 1987-től többnyire "**Helység**" 2-n éltek együtt élettársként.

Az I.r. alperes tengerjáró hajón tengerészként teljesített szolgálatot, a felperes légitársaságnál dolgozott. A felperes 2002. évben ment nyugdíjba, az I.r. alperest 1994-ben nyugdíjazták. Az I.r. alperesnek az élettársi kapcsolat időszakában "**Helység**" 3 is volt lakása. Amikor az I.r. alperes a tengeri utakról hazatért, a rendelkezésre álló időt a felperessel közösen töltötték. Az élettársak egymásnak kölcsönösen biztosították a munkájuk révén igénybe vehető, külföldi utazást lehetővé tevő kedvezményeket. A felperes révén 1988-ban háromszor, 2001-ben kétszer szabadjegyet kaptak közös külföldre utazásukhoz, annak feltétele az élettársi kapcsolat volt. A felperes a tengeren tartózkodó I.r. alperest a kikötőben gyakran látogatta, több alkalommal tengeri útra is elkísérte élettársi igazolással.

Az élettársak 1987-ben megvásárolták a "**Helység**" 1 ... hrsz-ú családi házas ingatlant, amelynek a vételárához a II.r. alperes is biztosított pénzt, ezért

részére haszonélvezeti jog került alapításra. Később az ingatlant megosztották ... és hrsz-ú ingatlanokra. Mindkét ingatlant felújították, az ingatlanban a volt élettársak bérbeadási tevékenységet, fizető vendéglátást folytattak, ez általában a ... hrsz-ú ingatlanban történt.

Az élettársaknak közös folyószámlájuk volt, felújítás, átalakítás során a terveken mindkettőjük neve szerepelt, ugyanígy az ebben a körben hozott határozatban is.

A felperes a biztosító felé haláleseti kedvezményezettként 50 %-ban az I.r. alperest jelölte meg. Az élettársi kapcsolat megszakadását követően a felperes az I.r. alperes ellen magánindítványt terjesztett elő a Keszthelyi Városi Bíróság B.420/2004. szám alatti ügyében. Ebben az eljárásban az I.r. alperes úgy nyilatkozott, hogy a felperessel nagyon sokáig élettársi kapcsolatban élt a **"Helység"** 1 ingatlanban, ez 2002. végétől megszakadt.

A megyei bíróságnak a perben elsődlegesen azt kellett vizsgálni, hogy a Ptk.578/G.§. /1/ bekezdésben írt feltételek alapján a felperes és az I.r. alperes élettársi kapcsolata megállapítható-e, vagy sem.

A megyei bíróság álláspontja szerint a felperes a perben eleget tudott tenni a Pp.164.§. /1/ bekezdésében előírt és őt terhelő bizonyítási kötelezettségének, még akkor is, ha a bizonyítékok nem teljesen egybehangzóak. A tanúvallomások egy része az összetartozás tényének környezet számára történő megnyilvánulását igazolja, másik része annak hiányára utal. A megyei bíróság **"A"** és **"B"** tanúvallomását nem fogadta el, mivel megállapítható, hogy velük az I.r. alperes kapcsolatot tartott fenn, ugyanakkor **"B"** ügyvédként az I.r. alperes oldalán tanácsot adott a perre vonatkozóan.

Nem vitatható, hogy az élettársak kapcsolata nem mondható szokványosnak, de ez részben az I.r. alperes foglalkozása miatti távollétből adódott, később pedig indokolta az I.r. alperes fizetővendéglátásban vállalt szerepe is.

A tényállásban írt okiratok az élettársi kapcsolatra utalnak, amelyek az I.r. alperes büntetőügyben tett, tárgyalási jegyzőkönyvben foglalt nyilatkozata egyértelműsít.

A bíróság nyomatékkaival értékelte, hogy az I.r. alperes először az érzelmi kapcsolat fennállását is tagadta. A csatolt fényképfelvételek tartalma, a közös számla fenntartása, a közös ingatlan vásárlása és annak hasznosítása azonban az élettársi kapcsolatot támasztja alá.

Az I.r. alperes az egyenlő arányú tulajdonjogot csak a kapcsolat megszakadása után vitatja és az átalakítással, felújítással, hasznosítással kapcsolatban is ugyanez a helyzet.

A bizonyítékok sorából a bíróság elsősorban az okirati bizonyítékokra és a felek nyilatkozataira, különösen az I.r. alperes büntetőügyben jegyzőkönyvezett vallomására volt figyelemmel. A bizonyítékok alapján a bíróság a gazdasági közösséget és ezzel együtt az élettársi közösséget megállapíthatónak találta. A külön lakások fenntartása és az érintettek kapcsolatának az átlagosnál eltérőbb volta az élettársi kapcsolat megállapíthatóságát nem zárta ki.

A közbenső ítélet ellen az I.r. alperes fellebbezést nyújtott be, melyben kérte annak megváltoztatását és annak megállapítását, hogy a felperessel nem élt élettársi kapcsolatban.

Fellebbezésének indokolásában előadta, hogy tévesen állapította meg a megyei bíróság, hogy 1986-tól 2002. december 3. napjáig élettársként éltek.

A Ptk. közös háztartásban, érzelmi és gazdasági közösségben együtt élő személyeket tekinti élettársaknak.

Ugyanakkor ők nem éltek közös háztartásban, nem folytattak közös gazdálkodást, pénzeszközeiket külön kezelték és érzelmi életük is meglehetősen labilis volt.

Ő 1987. év óta **"Helység"** 1 állandó lakos, míg a felperes jelenleg is **"Helység"**3 lakik.

Hangsúlyozta, hogy a felperes mindvégig tudott arról, hogy mással van érzelmi kapcsolata, aki szintén **"Helység"** 2 lakott, miközben ő **"Helység"**3 élt.

Akkori barátnője **"A"** tanúvallomásából is kitűnik, amikor kórházba került, **"A"** vitte be a gyógyintézetbe és a felperes egy alkalommal sem látogatta meg. 1998. évben, amikor epeműtétje volt, szintén **"A"** negyedéven keresztül főzött rá és gondoskodott róla, a felperes csak húsvétkor jött el, akkor is üdülni a nővérével.

Vitatta a közös háztartás tényét. Kiemelten hivatkozott arra, hogy nem élhettek közös háztartásban, mivel tengerjáró hajón tengerészként teljesített szolgálatot és fél évig, háromnegyed évig, sőt majdnem egy évig külföldön tartózkodott.

Nem állt fenn a közös gazdálkodás sem, mivel a hajóutak alatt valutakönyvet kapott, napidíját pedig abban az országban váltotta be, ahol az átváltás a legkedvezőbb volt. A napidíját összegyűjtötte, azon műszaki cikkeket és ékszereket vásárolt, amelyeket itthon a bizományiban értékesített. A felperes **"Helység"**3 élt, jövedelmével teljesen szabadon rendelkezett.

A felperes állításával ellentétben közös megtakarított pénzük sem volt. Maga a felperes is úgy nyilatkozott, hogy „olyan módon, hogy rendszeresen közös háztartásba tettük volna a pénzt, nem lehetett”.

A felperes egy alkalommal 1986. évben volt a hajón 5 hónapig, költségeit ekkor az ő napidijából vonták le, a repülőjegyet pedig a felperes fizette. Kikötő látogatások alkalmával ő látta vendégül a felperest, az útiköltségét ő saját maga viselte.

A közös ausztráliai utazásuk előtt, amikor igazolni kellett, hogy a kinn-tartózkodáshoz valutával rendelkeznek, "C" OTP vezető javaslatára vezettette rá a valutaszámlájára a felperes nevét. Ez 1998. július 28. napján történt, korábban nem volt közös számlájuk.

A **"Helység" 1** közös tulajdonú ingatlan megvásárlásakor már korábban meglévő 950.000.- Ft összegű pénzét használta fel, amelyhez a II.r. alperes 480.000.- Ft-tal, a felperes 220.000.- Ft-tal járult hozzá, tehát semmiképpen sem lehet a közös gazdálkodás eredménye a **"Helység" 1** ingatlan megvásárlása.

Hangsúlyozta, hogy ő 1985-től 1987. évig terjedő időszakban összesen 965.611.- Ft belföldi értékű árut hozott be vámkezelten külföldről. Ezek vámpapírai rendelkezésre állnak. Ezen túlmenően további 532.500.- Ft értékben vámkezeltek még részére árukat, amelyeknek vámpapírjait a felperes elvitte. Így a **"Helység" 1** ház megvásárlásakor rendelkezett pénzeszközökkel. A kapott pénzt pedig nem kezelték közösen a felperessel és közös megtakarításuk sem volt.

Előadta, hogy a közös tulajdon megszüntetésének szabályai szerint kell elszámolni egymással, mivel élettársi kapcsolat nem állt fenn. Nem felel meg a valóságnak az ítéletben foglalt azon megállapítás sem, hogy közösen folytattak a felperessel fizető vendéglátást, azt egyedül ő végezte.

Kiemelten hivatkozott arra, ha a felek vagyoni ügyeikbe nem avatták be egymást, keresetükkel egymásnak nem számoltak el, vagyoni függetlenségüket megtartották, nem állapítható meg az élettársi kapcsolat fennállása.

A megtartott fellebbezési tárgyaláson kérte a döntésnél a mérlegelés körébe vonni a Legfelsőbb Bíróság 1994. évi 79. számú eseti döntését, mely kimondja, hogy a felek együtt szórakozása, külföldi utazása önmagában még nem alapozza meg az élettársi kapcsolatot. E körben hivatkozott a Ptk.578/G.§-ához fűzött kommentári indokolásra is, melyből kitűnően az élettársi kapcsolat megállapításához egyebek mellett szükséges a mindennapi életvitel során megnyilvánuló gazdasági közösség is. A felperes és az I.r. alperes esetében ez utóbbi egyértelműen hiányzott.

A felperes Pf.4. sorszámú fellebbezési ellenkérelmében a megyei bíróság közbenső ítéletének helybenhagyását kérte, annak helyes indokai alapján.

Egyetértett a közbenső ítélettel, annak indokolásával, mely szerint az I.r. alperessel 1986-tól 2002. december 3. napjáig élettársak voltak.

Kiemelten hivatkozott az ítélet indokolásában azon megállapításra, mely szerint a felperes révén 1988-ban háromszor, 2001-ben kétszer szabadjegyet kaptak közös külföldi utazáshoz, melynek feltétele az élettársi kapcsolat volt. A felperes a tengeren tartózkodó I.r. alperest pedig több alkalommal élettársi igazolással látogatta, amellet, hogy huzamosabb időt töltöttek együtt, kikötőkben is felkereste.

Nem felel meg a valóságnak az az I.r. alperesi állítás, hogy pénzeszközeiket külön kezelték volna, ennek ellentmond az a tény, hogy a **"Helység" 1** ... hrsz-ú ingatlant közösen vásárolták, annak vételárát közösen viselték, a felújítást is együtt végezték.

Az I.r. alperessel közös folyószámlájuk volt, erre vonatkozó bizonyítékokat szintén csatolta az elsőfokú eljárásban.

Egyetértett a megyei bíróság ítéletének indokolásával a tekintetben, hogy **"A"**, valamint **"B"** tanúvallomását különböző okokból nem lehet teljesen elfogulatlanak tekinteni. Az I.r. alperes által bejelentett **"D"** is úgy nyilatkozott, hogy a felperest házastársnak, illetve élettársnak tekintette. **"E"**, **"F"**, **"G"** érdektelen tanúk is azt adták elő meghallgatásuk során, hogy a feleket élettársnak tekintették, illetve azt hitték róluk, hogy házastársak.

Hivatkozott a csatolt okirati bizonyítékokra, különösen a ... Bank Rt. **"Helység" 1** fiókjában kötött lakossági devizaszámla-szerződésre, amely 1998. június 28-án kelt a számlatulajdonosok neve pedig I.rendű alperes neve és felperes neve. Ezen túlmenően az I.r. alperes a Keszthelyi Városi Bíróság 2.B.420/2004/6. számú ügyében készült jegyzőkönyv 3. oldalán kijelentette, hogy felperes magánvádlóval nagyon sokáig élettársi kapcsolatban élt a **"Helység" 1** ingatlanukban.

A megtartott fellebbezési tárgyaláson kiemelten hivatkozott a **"H"** igazolásra, amely az élettársi kapcsolat fennállását tanúsítja. Ezen túlmenően az a tény, hogy a peres felek külföldön is többször találkoztak akár sima látogatás, akár hosszabb időtartamú, egyéb utazás formájában, ez nem azonosítható az eseti döntésben meghivatkozott „együtt utazással”, amikor a felek szórakozásképpen utaznak együtt.

A II.r. alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az I.r. alperes fellebbezése az alábbiak szerint nem alapos.

A megyei bíróság a feltárt peradatokat a Pp.206.§-ában foglaltak szerint okszerűen értékelte, megalapozott tényállást állapított meg, és az ebből levont jogi következtetése is mindenben helytálló. Az ítéletábra teljes egészében osztotta a megyei bíróság jogi álláspontját, és a helyes, teljes körű indokolását. A fellebbezésben felhozott érvekre figyelemmel az alábbiakat emeli ki.

A peres eljárás adataiból tényként állapítható meg, hogy a peres felek között nem a szokványos élettársi kapcsolat állt fenn. Ez azonban kizárólag azon objektív körülményeknek tudható, hogy a felperes légitársaságnál dolgozott, míg az I.r. alperes tengerjáró hajón tengerészként teljesített szolgálatot és így fél évig, sőt háromnegyed évig sem tartózkodott itthon.

Az I.r.alperes 1994.évben történt nyugdíjazását követően pedig **"Helység" 2** élt és fizető vendéglátással foglalkozott a közös tulajdont képező ingatlanban, míg a felperes csak 2002.évben lett nyugdíjas, így ő a szabadságát, szabadidejét töltötte **"Helység" 2**, mivel idős édesanyját a II.r. alperest is ápolnia kellett. Ugyanakkor az I.r. alperes a felperest esetenként **"Helység"3** meglátogatta, ezen időszakban nála és a II.r. alperesnél lakott.

A megyei bíróság által is meghivatkozott Ptk.685/A.§-a értelmében az élettárs fogalmi kelléke, hogy a felek éljenek együtt házasságkötés nélkül, rendelkezzenek közös háztartással, továbbá közöttük érzelmi és gazdasági közösség fennálljon. Az élettársi kapcsolat tehát érzelmi, vagyoni és érdekközösséget tételez fel. Az egységes ítélkezési gyakorlat szerint azonban az életközösség tartalmi elemeit, a gazdasági, családi, érzelmi és akarati tényezőket egymással összefüggésben és együttesen kell értékelni ahhoz, hogy az életközösség fennállta, vagy annak hiánya megállapítható legyen. Egyik, vagy másik tartalmi elem hiánya azonban még nem feltétlenül eredményezi az életközösség hiányát.

Helyesen utalt a megyei bíróság közbenső ítéletében arra, hogy e körben a tanúvallomások nem egybehangzóak. A tanúvallomások között azonban vannak érdektelen tanúvallomások is, amelyeket a felperes által becsatolt okirati bizonyítékok is alátámasztanak.

"E" érdektelen tanú meghallgatásakor úgy nyilatkozott, hogy „a felperest és az I.r. alperest élettársnak tekintette” (16.sz.jkv. 8. oldal 3. bekezdés). Ugyanakkor **"F"** érdektelen tanú szintén előadta, hogy ő „csak néhány éve, mióta a felek között a viszony megromlott, tudtam meg azt, hogy nem voltak valójában házastársak. Az I.r. alperes a munkájából eredően sokat volt távol, de amikor Magyarországon tartózkodott, akkor a felperesnél lakott, én is több

alkalommal átmentem és találkoztam vele. A felperes és az I.r. alperes egy külön kialakított garzonrészben laktak." (16.sz. jkv.9.oldal 7. és 8. bekezdés)

Ezen tanúk nyilatkozatát erősíti a felperes által az elsőfokú eljárásban 14. sorszám alatt becsatolt, a felperes korábbi munkáltatója által 2005. szeptember 13. napján kelt igazolás, amely tanúsítja, hogy 1998. évben három alkalommal, 2001. évben pedig 2 alkalommal biztosított a felperesnek és élettársának "I" a külföldi utakhoz szabadjegyeket. A szabadjegyek kérésének és kiadásának az élettársi kapcsolat feltétele volt. Ugyanakkor az I.r. alperes korábbi munkáltatója a "H" Rt. is igazolta, amikor az I.r. alperes tengeri úton vett részt, a felperes többször meglátogatta őt hivatalos élettársi igazolással. Ezen túlmenően a felperes a ... Biztosító Rt. nyugdíjpénztárával 2000. január 4-én megkötött szerződésben 50 %-os mértékben kedvezményezettként az I.r. alperest jelölte meg.

"**Helység**"2 jegyzője által 1999. október 12. napján kiadott 2174/1999. számú melléképület bővítés építési engedélyében a felperes és az I.r. alperes neve is szerepel a "**Helység**"2 hrsz-ú ingatlan terv szerinti bővítésével kapcsolatban. Ugyanakkor a ... Rt. "**Helység**" 1 fiókjánál.... számú, ...napján kelt lakossági devizaszámla-szerződésben a számlatulajdonos I.rendű alperes neve mellett felperes is feltüntetésre került (29. irat).

A Keszthelyi Városi Bíróság előtt 2.B.420/2004. szám alatt könnyű testi sértés vétsége miatt büntetőeljárás indult az I.r. alperes ellen. Ezen büntetőügyben készült 6. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldal 2. bekezdésében az I.r. alperes a meghallgatása során akként nyilatkozott, hogy „felperes magánvádlóval nagyon sokáig élettársi kapcsolatban éltünk a "**Helység**" 1 ingatlanunkban. 2002. év végétől megszakadt az élettársi kapcsolatunk, ezt követően a viszony elmérgesedett közöttünk, miután a vagyonon nem tudtunk megosztozni. Jelenleg is megy közöttünk a vagyonmegosztási vita."

Az utóbbi években az életviszonyok alakulása azt eredményezte, hogy az élettársi kapcsolat megítélése körében az ún. „a közös kasszával” kapcsolatos bírói gyakorlat is módosult. Ezen megváltozott bírói gyakorlatot figyelembe véve a megyei bíróság helyesen állapította meg, hogy a mai viszonyok között egyre jellemzőbb az olyan kapcsolat, ahol a felek a kisebb mértékű, szokásos életvitelt szolgáló kiadásokat megosztják, de vagyonukat, mellyel a kapcsolat kezdetén rendelkeztek és annak hasznát, hosszú távon nem kívánják közös vagyonná tenni, hanem azzal külön rendelkeznek. A bírói gyakorlat nem tulajdonít jelentőséget az élettársi viszony megállapíthatósága szempontjából annak, hogy a felek milyen módon kezelték az együttélés alatt a jövedelmüket és a közös háztartás fenntartásához milyen módon járultak hozzá. Nem zárja ki ezért az élettársi kapcsolat megállapíthatóságát önmagában az, hogy a közös gazdálkodás során a pénzkezelést kizárólag az

egyik fél végezte, úgyszintén az sem, ha a közös háztartással kapcsolatos kiadásokat, illetve tevékenységet kizárólag az egyik fél viseli, illetve fejt ki, a másik fél pedig a saját - ugyancsak külön kezelt - jövedelmét kizárólag közös célú megtakarításokra, illetve közös célokat szolgáló vagyontárgy megszerzésére fordítja. E tekintetben tehát nem a pénzkezelés formális módja, hanem a jövedelemnek a közös életvitelhez való felhasználása, a megtakarításnak az együttélést szolgáló célra való fordítása az, ami a gazdálkodás jellegét meghatározza (Legfelsőbb Bíróság P.törv.II.20.272/1990.).

Az tény, hogy az elsőfokú eljárásban a felperes az okiraton alapuló nyilatkozatokra próbált utólag magyarázatot adni és arra hivatkozott, hogy az élettársként történő megjelölésre kizárólag azért került sor, hogy a kedvezményes utazásokat igénybe vehessék.

Ez az előadása az ítéltábla megítélése szerint nem reális és nem életszerű, különös figyelemmel a büntetőeljárásban megtett személyes nyilatkozatára.

Mindezen indokok alapján az ítéltábla a megyei bíróság közbenső ítéletét a Pp.253.§. /2/ bekezdése alapján helybenhagyta.

Győr, 2008.évi február hó 14.napján

Dr. Ábrahám Éva sk.
a tanács elnöke

Dr. Vass Mária sk.
előadó bíró

Dr. Lezsák József sk.
bíró